

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

2

ADALET KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

1 Mart 2012 Perşembe

ADALET KOMİSYONU

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

1 Mart 2012 Perşembe

---0---

K O N U

Sayfa

**Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin
Önlenmesine Dair Kanun Tasarısı**

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
BİRİNCİ OTURUM	1:31
Geneli Üzerinde Görüşmeler	1: 31
Aylin NAZLIAKA (Ankara)	2
Mustafa Sezgin TANRIKULU (İstanbul)	3:4
Fatma ŞAHİN (Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı) (Gaziantep)	4:7,24:25
Turgut DİBEK (Kırklareli)	8:10
Dilek AKAGÜN YILMAZ (Uşak)	10:14
Binnaz TOPRAK (İstanbul)	14:15,27:28
Sebahat TUNCEL (İstanbul)	15:18
Gürkut ACAR (Antalya)	18:21
Celal DİNÇER (İstanbul)	21:24
Öznur ÇALIK (Malatya)	28:29
Önerge	29

Açılma Saati: 14.20

Kapanma Saati: 15.58

1 Mart 2012 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.20

BAŞKAN: Ahmet İYİMAYA (Ankara)

BAŞKAN VEKİLİ: Hakkı KÖYLÜ (Kastamonu)

SÖZCÜ: Yılmaz TUNÇ (Bartın)

KÂTİP: Harun TÜFEKÇİ (Konya)

----- 0 -----

BAŞKAN – Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, değerli katılımcılar; toplantı yeter sayımız vardır. Oturumu açıyorum, çalışmalarını başlatıyorum. Çalışmamızın verimli geçmesini temenni ediyorum.

Sanıyorum Bakanın tali komisyondaki müzakere süreci hâlen devam ediyor. Kendileri bizim Komisyona orası bitince iştirak ederler. İç Tüzük'ümüzün 39'uncu maddesine göre yürütme organı olmaksızın da -çünkü teklifler var- çalışmaya başlayabiliriz, gündemi işletebiliriz.

Bugünkü gündemimiz 6 maddeden oluşmaktadır. Konu olarak aynı konu, özdeş bir konu.

Gündem maddelerini okutuyorum:

1. Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısı (1/572). Esas Komisyon (EK 1- Sözü geçen Kanun Tasarısı)
2. Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin; Kadını Şiddetten Koruma Kanunu Teklifi (2/38). Esas Komisyon (EK 2- Sözü geçen Kanun Teklifi)
3. Antalya Milletvekili Gürkut Acar'ın; Türk Medeni Kanunu ile Ailenin Korunmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/51). Esas Komisyon (EK 3- Sözü geçen Kanun Teklifi)
4. İstanbul Milletvekili Sebahat Tuncel'in; 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu ve 4320 Sayılı Ailenin Korunması Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/145). Esas Komisyon (EK 4- Sözü geçen Kanun Teklifi)
5. Ankara Milletvekili Aylin Nazlıaka'nın; Türk Medeni Kanunu ve Ailenin Korunmasına ilişkin Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/328). Esas Komisyon (EK 5- Sözü geçen Kanun Teklifi)

6. İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun; Ailenin Korunmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/383). Esas Komisyon (EK 6- Sözü geçen Kanun Teklifi) (EK: 7- Yürürlükteki Kanun Metni.)

BAŞKAN – Arkadaşlar, İç Tüzük'ümüzün 35'inci maddesine göre konuda özdeşlik ve mutlak irtibat olduğu için tekliflerin birleştirilmesini ve işlemin tasarı üzerinden yürütülmesini -alt komisyonlar değerlendirecek, o mahfuz- oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Birleştirilmeye karar verilmiştir, buna göre devam edeceğiz.

Şimdi, değerli arkadaşlar, Bakanımı gelmedi ama ben zamanımızı fazla harcamayalım usul ekonomisi bakımından diye müzakereyi başlattım İç Tüzük'ün imkânı içerisinde. Şöyle yapalım isterseniz, teklif sahibi arkadaşlar konuşacaktır, Bakanımız geldiği zaman tasarıyla ilgili konuşma yapacaktır, Turgut' çuğum, ondan sonra kendileri konuşsun, ondan sonra size söz verelim.

Teklif sahiplerinden söz almak isteyen...

AYLİN NAZLIKA (Ankara) – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; öncelikli olarak, bugün itibarıyla partimizde Tüzük'ümüz devreye girmiştir, yüzde 33'lük kadın kotası bugünden itibaren geçerlidir. Dolayısıyla toplantıya bu bilgiyi de paylaşarak başlamayı çok anlamlı buluyorum. "Cinsiyet kotası" diyelim...

Şimdi, ben nafakayla ilgili olarak bir teklif vermiştim. Bu kanun teklifini verme nedenim şu: Medeni Kanun'da nafakanın ne şekilde yatırılacağı tanımlanmış değil. Nafakanın her ay ödeneceği, peşin olarak ödeneceği söyleniyor ancak nereye ödeneceğiyle ilgili olarak net bir ödeme yeri saptanmamış. Dolayısıyla da kadınlarımız her ay düzenli olarak zaman zaman adliyeye gitmek durumunda kalıyorlar. Buradaki icra dairelerinde nafakalarını almaya çalışıyorlar. Ortalama 100 ila 400 lira arasında değişen bir ödenek için her gidiş gelişlerinde en az 5 TL ulaşım ücreti ödüyorlar. Gittiklerinde bazen bunun yatırılmadığını görüyorlar, tekrar gidip gelmek zorunda kalıyorlar ve bunun ötesinde, maalesef toplumsal baskılar nedeniyle boşanmışlık kadın açısından aile ilişkilerinde bir başarısızlık duygusu olarak içselleştiriliyor, bu nedenle de her ay düzenli olarak bu boşanma olayının gerçekleştiği yere yani adliyeye giderek bu duyguyla tekrar yüzleşiyorlar. Onun için benim verdiğim kanun teklifinde nafakanın icra çalışanlarınca bankaya ya da sabit olarak bir hesap açılarak oraya yatırılması, kadınlarımızın her ay icra dairesine gitmek zorunda kalmaması yönünde bir öneri vardı.

Bu şekilde bilgilerinize arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Aylin Hanım.

Zannediyorum, bu konuda tasarıda da bir belirleme var çünkü ayrı bir kurum oluşturuluyor. O konuda tatmin oldunuz mu, bakabilmeniz mi çünkü dün gönderdim sizlere.

AYLİN NAZLIAKA (Ankara) – Evet, evet, ediyor. Ben zaten Sayın Fatma Şahin’le görüşmüştüm, o vesileyle size kanalize edilmişti.

BAŞKAN – Bu nafaka, çok daha farklı bir nafaka sistemi, bu tasarıda var olan.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yargı paketinde var mı?

BAŞKAN – Yargıda da var, burada da var nafakalarla ilgili hükümler.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Burada resen tahsilata ilişkin hüküm var ama...

BAŞKAN – Bu, muafiyet var, vesaire var...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Harçtan muafiyet var.

BAŞKAN – Evet, var.

Buyurun Sezgin Bey.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Değerli Başkan, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben kanun teklifi vermiştim. Ben kanun teklifini verirken henüz Hükûmetin bu tasarısı yoktu. 4320 sayılı Kanun da bu teklifle kaldırılmak isteniyor. Dolayısıyla benim önerdiğim üç konu var teklifte.

4320 sayılı Kanun aileyi koruyor, nikâhsız beraberlikleri korumuyordu. Dolayısıyla da nikâhsız beraberliklerin de korunması bakımından bir cümlenin eklenmesi gerekiyordu şeye. Ben şu şekilde formüle etmiştim kendi teklifimde...

BAŞKAN – “Eylemsel durum, fiilî ilişki” demişsiniz, evet.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Evet “birliktelik içindeki bireylere karşı” demiştim ve dolayısıyla aile kavramının dışındaki birlikteliklerin de korunması gerekir diye düşünmüştüm. Nitekim Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi de birçok kararında nikâhsız beraberlikleri de aile olarak kabul ediyor. Dolayısıyla koruma altına alıyor 8’inci madde kapsamında. Bu şekilde bir kavramın 4320 sayılı Yasa’ya girmesini teklif etmiştim ancak tasarının 1’inci maddesinde buna yakın bir belirleme var ama bana göre tam olarak karşılamıyor.

İkinci konu ise -Baro Başkanlığı dönemimden edindiğim bir tecrübeyi aktarmak istedim teklifimde- cumhuriyet başsavcılıkları içerisinde bir kadın bürosunun kurulması. Kadına karşı şiddetle ilgili bir yasa çıkacaksa eğer böyle bir büronun cumhuriyet başsavcılıklarında kurulması bana göre çok önemli çünkü bu tür şikâyetlere maalesef başsavcılıklarda ya nöbetçi savcılar bakıyor veya müracaat büroları bakıyor, dolayısıyla kadınların ayrıca müracaat bürolarında veya nöbetçi savcılar karşısında kendi sorunlarını anlatmaları çok sorunlu oluyor. Bu nedenle büyükşehirlerden başlamak üzere cumhuriyet başsavcılıkları birimlerinde aynen basın savcısı gibi bir kadın savcısının da oluşması lazım diye düşündüm. O nedenle de bir ek madde önermiştim ancak Hükûmet tasarısında buna benzer bir düzenleme yok. Umuyorum, çalışmalarımız sırasında buna benzer bir düzenleme tasarıya eklenir.

Üçüncü olarak da yine uygulamanın ortaya çıkardığı bir sorun var. Gerçi tasarının 10'uncu maddesinde var, "kolluk birimleri" denmiş ama o tanım da bana göre yeterli değil, ayrıca çocuk bürosu...

BAŞKAN – Hangisi o?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Tasarının 10'uncu maddesinde "Kolluk birimleri tarafından yerine getirilir." diyor ancak emniyet teşkilatı içerisinde çocuk bürosu gibi, çocuk şube müdürlüğü gibi bir kadın şube müdürlüğünün de oluşturulması lazım, bunun da bir zorunluluk olması lazım, ayrı bir şube müdürlüğü olması lazım. Bu nedenle de tasarıda getirilen 10'uncu madde bunu karşılamıyor.

BAŞKAN – Sezgin'ciğim, 13'üncü madde nasıl yani "Şiddeti Önleme ve İzleme Merkezlerinin Kurulması" diye bayağı organik bir yapılanma..

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – 10'uncu madde ve 13'üncü maddenin yeniden ele alınması lazım. Bana göre emniyet müdürlükleri bünyesi içerisinde çocuk bürosu gibi kadını şiddetten koruyacak ayrı büro kurulması lazım. Bu aynı zamanda Türkiye için Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına uyumluluk bakımından da çok önemli, Opuz kararı çünkü. Diyarbakır'dan giden bir dosyayı biliyorsunuz Opuz kararı ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihadında örnek içtihatlardan bir tanesidir. Kadına yönelik şiddet bakımından devletin yükümlülüğünü yerine getirmesinde kriterleri ortaya koyuyor. Bu nedenle de bu karara uyumluluk bakımından da ve etkin bir mücadele bakımından da emniyet müdürlükleri içerisinde kadına karşı şiddete ilişkin özel bir şube müdürlüğünün kurulması bakımından da bu kanunda ayrı bir madde açık bir biçimde yer almalıdır.

Özetle, bana göre tasarıda özellikle iki konu önemli: Birincisi, cumhuriyet başsavcılıkları bünyesinde bir kadın bürosu kurulmalı ve bu konuda eğitim almış, eğitilmiş özel savcılar burada görev yapmalı; ikinci olarak da emniyet müdürlükleri bünyesinde, kadını şiddetten koruyacak özel bir kadın bürosunun kurulması lazım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sezgin Bey.

Değerli Bakanım, şu ana kadar yaptığımız işlemler: 6 maddelik gündemi okuduk, tasarıyla birlikte diğer teklifleri birleştirdik ve teklif sahibi kimi arkadaşlarımız kendi tekliflerinin gerekçelerini Komisyonumuzla paylaştılar. Böylece sizin oradaki gayretinizle harcayacağınız zamanı biz de bu amaçlara harcayarak usul ekonomisi veya müzakere ekonomisi yönünden bir tasarruf sağladık.

Buyursunlar Sayın Bakanım.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Sayın Başkanım, önce sizden ve Adalet Komisyonu üyesi değerli milletvekillerinden özür dileyerek

sözlerime başlamak istiyorum. 11.00’de Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunu toplamıştık, ondan dolayı sizi bekletmek zorunda kaldım. Komisyon çalışmamız şimdi tamamlandı, hemen buraya geçtik.

Bu kadar hızlı bir şekilde gündeme aldığınız için Meclis Başkanımız ve Sayın Başkan başta olmak üzere bütün partilere, bütün partilerin grup başkan vekillerine, bütün milletvekillerine çok teşekkür ediyorum.

Şimdi, tabii, şiddet dünyanın büyük bir sorunu. Ülkemizde de toplumsal bir sorun olarak karşımızda duruyor kadına yönelik şiddet. Biz bunun bir insan hakkı ihlali olduğu, bir halk sağlığı sorunu olduğu, kadının yaşam hakkını koruyacak her türlü tedbirin alınması gerektiği anlayışıyla yasal altyapımızı oluşturduk. Aslında uluslararası topluma ve uluslararası hukuka baktığınız zaman İnsan Hakları Evrensel Beyanamesi’yle başlayan bir süreç var. Birleşmiş Milletlerin “CEDAW” diye kısaca tanımladığımız Kadına Yönelik Her Türü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi’ne imza attığımız hukuki bir altyapımız var. 1998 yılında bu Parlamentodan 4320 Ailenin Korunması Kanunu olarak çıktı. 2003’te aile mahkemesi hâkimleri oluşturulmaya ve çalışmaya başladıktan sonra 4320, şiddet uygulayan erkeğin evden uzaklaştırılması şeklinde 4 maddelik bir kısa bir yasaydı. Fakat geldiğimiz noktada 2012 Türkiye’sinde ve dünyasında 4320’nin Türk Ceza Kanunu’ndaki değişime, Medeni Kanun’daki değişime, birçok yan destek değişimine rağmen bugün toplumda yaşadığımız sorunları çözmeye yetecek altyapısının olmadığı anlaşıldı ve bugün 4 maddelik 4320’den 23 maddelik temel bir yasanın altyapısı oluşturuldu ve Komisyonun huzuruna geldi.

Nedir bunun mantığı diyecek olursak Başkanım; hep beraber başardığımız bir şey var, bugün bunun en önemli takipçisi de Gülsüm Bilgehan Milletvekilimiz çünkü o Komisyonun, Avrupa Konseyinin Parlamenterler Komisyonunun üyesi. Biz İstanbul Anlaşması’nı ilk imzalayan Parlamento olduk. Şimdi, Bakanlar Kurulundan çıktı. Biliyorsunuz, uluslararası anlaşmalar yeniden Bakanlar Kuruluna geliyor, hayata geçmesi için de 12 tane ülkenin onaylaması gerekiyor. Şimdi biz diğer 11 ülkenin bunu onaylamasını bekliyoruz ama İstanbul Anlaşması da kadına yönelik şiddetle mücadelede konulan ve şu an dünyanın en önemli dediği yasal altyapıyı, uluslararası hukuku önümüze koyan bir madde.

Biz hem 4320’nin yetersizliği hem İstanbul Sözleşmesi’nin mantığıyla bunu ne yapmamız gerektiğine çalıştık. Çalışırken, sivil toplumla, Parlamentodaki milletvekillerimizle, Parlamento dışındaki herkesle, aile mahkemesi hâkimleriyle, barolarla yani “Bu işte benim de şöyle bir düşüncem var.” diyen bütün herkesi dinleyerek, katılımcı demokrasiyi de önemseyerek büyük bir yasal altyapının oluşmasını sağladık.

Temele baktığınız zaman, koruyucu, önleyici tedbirler var. Koruyamadığınız ve önleyemediğiniz zaman bu kararlar nasıl alınacak, bunlar çok net bir şekilde ifade ediliyor. Bununla ilgili gizlilik kararı, bununla ilgili nafaka sisteminin kolaylaştırıldığı, bununla ilgili sağlık giderleri

harcamalarının bizim Bakanlığımız tarafından yapıldığı ve en önemlisi kadınlarımızın, özellikle sığınma evlerindeki kadınlarımızın benim onları ziyaret ettiğim zaman “Bakanım, bizim ekonomik desteğe ihtiyacımız var. Bu süreçten çıkarken ciddi manada ekonomik yardım gerekiyor.” dedikleri için geçici mali desteğin de Bakanlığımız tarafından konulan önemli bir yasal altyapıyı bugün Komisyonunuzun huzuruna getirdik.

Sayın Başkanım, isterseniz, müsaade ederseniz fırsat eşitliğindeki gelinen tartışmayı da, geldiğimiz noktayı da size anlatarak ondan sonraki süreci Komisyonun takdirine sunacağım.

Şimdi, Başbakanlığa giden yasayla Başbakanlıktan çıkan yasa arasında özellikle tanımlar kısmı genel gerekçede ifade edildiği için, “İhbar kısmı Ceza Muhakemeleri Kanunu’nda zaten var, ikinci defa burada olmasına gerek yok.” dediği için yani her birinin kendi içinde hukuki bir yasal altyapı gerekçesi var ama özellikle biz Fırsat Eşitliği Komisyonundaki milletvekili arkadaşlarımızla ve sivil toplumla konuştuğumuzda... Burada hep hukukçu olan arkadaşlar var, ben hukukçu değilim, ihbar orada olduğunda burada olsa ne eksiği olur? Burada da olsun, daha güçlü olsun ve o şekilde Ceza Muhakemeleri Kanunu’nda olduğu için çıkarılan hükümlerin de yeniden yasaya konmasını biz Fırsat Eşitliği Komisyonundaki Komisyon Başkanımız ve arkadaşlarımızla o mantık çerçevesinde eğitim kısmının ilave edilmesini yani Başbakanlığa giden metnin özünün korunarak buraya gelmesi yönünde Fırsat Eşitliği Komisyonunda genel bir mutabakata varıldı. Oraya katılan arkadaşlarımız da buradalar. O yüzden olduğu şekliyle buraya gelmesini çünkü orada yasanın ruhuna dokunan bir şey yok Başkanım, kadının yaşam hakkını zedeleyen hiçbir şey yok yani tamamen kanun yapma tekniği kaynaklı çıkarılan kısımların yeniden buraya ilave edilmesini ve aynen o şekilde korunarak buraya gelmesi yönünde bir rapor da sizin Komisyonunuza sunulacak.

Biz burada Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı olarak özellikle koordinasyon görevini yüklenmiş durumdayız. İzleme ve takip etme, destek mekanizmaları bizim görevimiz Sayın Başkanım. Özellikle şiddet mağduru kadının korunmasında ve şiddeti uygulayan erkeğin tedbir kararının alınmasından tutun, her türlü destek mekanizmalarında biz Bakanlık olarak kadın izleme merkezlerini de kurarak bütün sistemi kendi otokontrolümüze alacağız ve nerede zayıf halka varsa bunu kuvvetlendirecek şekilde de yasal altyapıyı oluşturduktan sonra da uygulamalarda da bunun birebir takipçisi olacağız çünkü sayın milletvekillerim çok daha iyi biliyor ki yasal altyapı önemli ama yeterli değil, uygulamalar boyutunda da daha bizim Bakanlık boyutunda yapmamız gereken önemli merkezler ve önemli çalışmalar var. Bu genel manada söylediğimiz kısmı ve kanunla beraber özellikle uluslararası toplumun ve uluslararası hukukun geldiği noktayı biz de Türkiye Cumhuriyeti Parlamentosu olarak aynı noktaya getirme, kadının yaşam hakkını koruma, kadını birey olarak güçlendirme ve erkeklerdeki kadın hakkıyla ilgili zihinsel dönüşümü pekiştirme adına topyekûn bir

seferberlik olarak gördüğümüz şiddetle mücadelede önemli bir yasal altyapıyı bugün huzurlarınıza getirdik Sayın Başkanım.

Ben buraya gelmeden önce de diğer milletvekili arkadaşlarımızın, Cumhuriyet Halk Partisindeki, Barış ve Demokrasi Partisindeki, Milliyetçi Hareket Partisindeki arkadaşlarımın tekliflerini de okudum. Bunların içerisinde de hakikaten iyi çalışılmış teklifler var ama bizim temel manada koyduğumuz mantıkla hepsi örtüşen, korumayı ve önlemeyi öne alan ve kadının yaşam hakkını koruyan bir mantıkla çalışılmıştır. Hepsi birleştirildiği zaman da takdir sizin ve heyetinizin olacak, çok daha güçlü bir şekilde Parlamente'ye götürülecek bir yasal altyapı oluşturulmuş olacak diyorum ve hepinize teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakanım.

O zaman herhâlde tali komisyonda farklı bir metin redaksiyonu mu benimsendi, yanlış mı anlıyorum? Yani Bakanlar Kuruluna giderken var olan metnin Komisyonca benimsenmesi yönünde yeni bir konsensüs mü oluştu?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Şimdi, şöyle Başkanım: Biz burada neden Başbakanlığa gittikten sonraki redaksiyonu arkadaşlara anlattık, “’Hukuk yapma tekniği’ adı altında yapılan bir gelişmedir.” dedik. Yasanın ruhuna, mülki amir nasıl çalışacak, aile mahkemesi hâkimi nasıl çalışacak, bunlar birbiriyle nasıl entegre olacak, bunların hiçbirine zaten Başbakanlıkta dokunulmadı. Hukuki teknik yapı altında...

BAŞKAN – Tamam. Eğitimle ilgili bölüm eklensin mi diyorsunuz?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Evet, diğer kısımları da tamamen ilave edecek şekilde bu kısmı güçlendirerek çıktığımızda... Mesela Ceza Muhakemeleri Kanunu’nda ihbar kısmı var. Biz ihbar kısmıyla göndermiştik. Başbakanlık bize gönderdiği metinde “Bu zaten Ceza Muhakemeleri Kanunu’nda var.” diyor.

BAŞKAN – Atıf var.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Evet, biz de diyoruz ki atıf olmasın, burada yine olsun. Bu genel bir kanaate dönüşmüş durumda, bunu da Komisyonun takdirine sunmuş oluyoruz.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, acaba yani biz demiş olmakla güzel hukuk yapmış olur muyuz yani Ceza Kanunu’nda var olan ihbar müessesine başka bir kod kanunla atıf yapılması daha doğru. Eğer bir özel hüküm karakteri yoksa, oradaki yetiyorsa, tali komisyonun o görüşüne zannetmiyorum Adalet Komisyonununun itibar edeceğini, eğer cezada varsa o tamam ama eğitim noktası tamam.

Ben şimdi arkadaşların görüşlerini alayım, ondan sonra bir noktada birleşelim Değerli Bakanım.

Turgut Bey, buyurun.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar; öncelikle saygılarımı sunuyorum.

Sayın Başkanım, sizi aramızda görmek bizleri mutlu etti. Bir rahatsızlık yaşadınız ama çok sağlıklı görünüyorsunuz. Öncelikle sizi tekrar burada görmekten dolayı çok mutlu olduğumuzu belirtmek istiyorum. Yokluğunuzu hissettik, siz yokken ani bir kanun teklifi geldi biliyorsunuz, uzaktan takip etmişsinizdir, MİT kanunundaki değişiklikle ilgiliydi, Başkan Vekili çok sert bir yönetim gösterdi Komisyonda, süreleri kısıtladı, yeterlilik önerileri... Yani sizin o hoşgörünüz ve sıcaklığınız yoktu, onun için sizi aradık yani onu önce söyleyeyim Sayın Başkanım.

Şimdi, değerli arkadaşlar, benim Sayın Bakanımızın iyi niyetinden hiç şüphem yok, gerçekten iyi niyetli bir çalışma içerisindedir. Hele hele Türkiye'nin bu konuda yani şu anda çok sayıda arkadaşımızın teklifi de var, Hükûmetin bir tasarısı var, Grup Başkan Vekilimiz Akif Bey'in yine - yeni bir teklif, aslında yeni bir yapılanma- orada 30 maddelik bir teklifi de var. Baktığımız zaman, üzerinde oturup çalışmamız gereken bir tablodayız.

Şimdi, dün haberimiz oldu, Sayın Başkanım, bu kanunun, tekliflerin bugün görüşüleceğinden. Zannediyorum, 8 Martla ilgili öyle bir jest yapılmak isteniyor. Bunu saygıyla karşılıyorum yani 8 Marta bir hafta kaldı, işte, zannediyorum Hükûmet "Ya, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü, öyle bir sembol günde bu kanun tasarısı yasalarsa çok güzel olacak." düşüncesinde, bu konuda girişimler yapılmış. Bunu da aslında saygıyla karşılıyorum, bu konuda da yardımcı olmak isteriz ama şunu söyleyeyim: Buraya geldiğimizde saat 14.00'tü, oturduktan sonra mail yoluyla üç ayrı metin geldi, akşamdan bu yana bu konuyla ilgili olarak sayısız düşünceler geliyor. Böyle bir ortamda bu kadar hızlı bir şekilde bu tasarımı veya teklifleri görüşmemizin ben çok yararlı olmayacağını düşünüyorum. Bu konuda bir yöntem belirlememiz lazım Sayın Başkan. Hatta bana göre az önce toplantısı yeni biten Kadın ve Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu niye tali komisyon? Aslında asli komisyon da olabilirdi, niye böyle bir değerlendirme yapıldı, onu da bilmiyorum.

BAŞKAN – İtirazlar var, değerlendireceğiz.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Şimdi, şöyle yani ana hatlarıyla baktığımızda görev onlara düşüyor gibi gözüküyor. Yani biz tali olabiliriz ama onlar asli komisyon olmalı diye düşünüyorum, o da değerlendirilebilir ama burada bütün bu tasarının, tekliflerin, zannediyorum dünden bu yana kamuoyu bu konudaki ilgisini ortaya koyuyor, bir alt komisyonda mutlaka değerlendirilmesi lazım Sayın Başkanım yani hızlı olalım ama yani hız, sürat bazen felakettir diyebiliriz. Daha sonra, bunu geçmişte de yaşadık, sporda şiddetin önlenmesiyle ilgili kanun tasarısı görüşülürken seçimlerden önce Mart ayında çok hızlı bir şekilde geçmişti ama daha sonraki sonuçlarını görüyorsunuz, burada tekrar onu değiştirmek zorunda kaldık. Şimdi bunların her birini değerlendirmemiz lazım yani dünden bu yana benim önümde 8-9 adet -sanıyorum diğer arkadaşlarımızda da var- değişik görüş var sayfalarca.

Az önce TÜSİAD' inki geldi, yine başka bir yerden bir görüş geldi. Özetle şunu söylemek istiyorum: Diğer arkadaşlarımız, Sayın Bakanımız da bunu bence olumlu karşılayacaktır, süre konusunda yardımcı olmak isteriz yani 8 Marta yetişir mi yetişmez mi bilemiyorum çünkü daha önce tasarı eğer Meclise gelseydi, belki 1-2 haftalık bir süre olsaydı daha iyi olurdu ama bir alt komisyonda mutlaka değerlendirilmesi lazım yani bu tekliflerle beraber tasarıda görüşlerin mutlaka değerlendirilmesi lazım. O süre içerisinde belki biraz süreler kısalabilir, hafta içerisinde pazartesi, salı çalışılabilir 8 Mart illa deniyorsa ama daha sağlıklı düşüneceksek, daha sağlıklı bir çalışma yaparsak 8 Marttan sonra da Genel Kuruldan geçmesinde hiçbir sakınca görmüyorum, onu belirtmek isterim.

Burada Sayın Bakanımızın iyi niyetinden şüphem olmadığını söyledim ama değerli arkadaşlar, AKP on yıldır Türkiye' yi yönetiyor yani 2002' den beri yönetiyor, çok sayıda raporlar var önümüzde yani birtakım tuhafliklar da var yani son on yılda kadına yönelik şiddete, kadın cinayetlerinin sayısının artışına baktığımızda hafızamızın hiç alamayacağı müthiş artışlar var yani son 7-10 yılda -bilmiyorum ama- yüzde 1.500' ler falandır artışlar. Kaç bin kadının öldüğü... Önümde raporda sayılar var, bunları belirtmeyeyim. Şiddetin ötesinde cinayetlerden bahsediyorum, çok ciddi sorunlarımız var. Doğrudur, sözleşmeyi geçen Kasım ayında ilk imzalayan ülkelerden biriyiz yani kadına yönelik şiddet, aile içi şiddetin önlenmesi ve bunlarla mücadele için Avrupa Konseyi Sözleşmesi' ni imzaladık, yürürlüğe girdi. Avrupa ilerleme raporlarına bakıyorum, orada da bu konuda Türkiye uyarılıyor yani üzerimize düşen çok şey var. Yani burada on yılın sonunda inanıyorum yani Sayın Bakan da AKP İktidarı da “Bu kadar kadına yönelik şiddet, cinayetler artmış, bizim hiç mi sorumluluğumuz yok, neden bunlar arttı?” diye düşünmüşlerdir herhâlde. Ama bir taraftan da belki geneliyle ilgili oluyor ama birtakım çelişkiler de içeriyor yani şimdi Millî Eğitim Komisyonunda 4+4+4, yok efendim, ikinci 4' ten sonra açık öğretim; yok, birinci 4' ten sonra açık öğretim diye bir yasa tasarısından -daha doğrusu teklif ama tasarı- söz ediyoruz. Herhâlde Sayın Başbakan rahatsız olduğu için kendisi tedaviden sonra evde istirahat ederken Bakanlar Kurulu toplanamadı diye Bakanlar Kuruluna sevk edilmeden, orada görüşülmeden o kanun grup başkan vekillerinin imzasıyla geldi ya da kendi kendime şöyle düşünmüştüm: Acaba Bakanlar Kurulu içerisinde “Bu teklife biz imza atmayacağız.” diyen bakanlar mı vardı da onun için mi Bakanlar Kurulunda görüşülmedi? Çünkü böyle temel bir kanunun, Türkiye' nin eğitim sistemini yenileyen, gelecek kuşaklarımızın yeniden eğitimlerini, yapılanmasını belirleyecek olan bir kanunun Bakanlar Kurulundan geçmemesi mümkün değildi. Niçin geçmedi, teklif olarak geldi bir türlü anlayabilmiş değilim ama bakın, o kanun özünde bir taraftan bakıyorsunuz o kanuna göre o kanun uygulamaya girdikten yıllar sonra kız çocuklarımızın küçük yaşta evlenmeleri, cehalet içerisinde kalmaları yönünde bir teşvik yapıyoruz, diğer taraftan da onlara yönelik şiddeti önlemeye dair birtakım düzenlemeler yapıyoruz yani bir çelişki de var işin içerisinde, bir tuhaflik da var yani bunları da değerlendirmemiz lazım. Yani her birini ortaya

koyduğumuzda bu kanunun iyi niyetle hazırlandığını söyledim, baktık, dün akşam ben baktım, arkadaşlarımız baktı ama eksiklikler var, gerçekten eksiklikler var.

İtirazla ilgili, kanunun adında baştan bir sorun yaşıyoruz. Sayın Bakanım da çok iyi hatırlar, kendisi de daha önceki Hükûmette de Bakandı yani daha önceki bakanlığın adı Kadın ve Aileden Sorumlu Devlet Bakanlığı idi, o Bakanlık Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı olarak değiştirildi, günlerce tartışıldı. Niye? “Kadın” içinden çıkarıldı diye. Orada Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü de bu Bakanlığın içerisine alındı yani kadın yok sayılıyor, aile içine hapsediliyor diye günlerce tartışıldı, hatırlayın, Sayın Bakanımız da hatırlar konuyu. Şimdi, bir sürü mailde var, niçin bu kanunda yine aynı isim değişikliği var? Yani burada baktığımızda, kadından çok aile öne çıkarılıyor ama burada da tartışma yaşıyoruz.

Madde madde baktığımızda itirazlar var, teknik takiple ilgili sorun var, ne bileyim, TRT veya diğer özel kanallarda belirlenecek sürelerde yayınlar var bu konuda, o yayınları kim hazırlayacak, paket mi hazırlanacak, nerede hazırlanacak? “Ben Samanyolu TV’de izliyorum, çok sayıda program, onlar mı verilecek, onlar mı yayınlanacak?” diyenler var, böyle ilginç şeyler var yani iyi niyetle konulmuş olabilir ama oturup çalışmamız lazım üzerinde. Yani 90 dakika, hangi program, kim hazırlayacak programı, üniversiteler mi hazırlayacak, sivil toplum mu hazırlayacak, cemaatler mi hazırlayacak bilmiyoruz ki. Bakanlık mutlaka denetleyecektir ama “Ben size bir yayın yaptım, alın işte bunu yayınlayacaksınız.” diyecek. Yani bunlar sonra karşımıza daha sonra farklı çıkabilir, bunlarla ilgili önlemleri almamız lazım Sayın Başkanım. Uzatmayayım yani çok sayıda çekince var, özetle bu teklifleri, tasarımı... Bizim çok önemli bir teklifimiz var, gelen görüşleri -ki az önce Sayın Bakan da belirtti “Kadın ve Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunda görüştük, bu çekinceleri burada düzeltebiliriz, onları kanun metni içerisine alabiliriz.” diyor, o da belirtti- bu çalışmaları yapabilmemiz için bir alt komisyon kuralım, Cumhuriyet Halk Partisinin düşüncesi budur, bu alt komisyonda arkadaşlarımızın uygun göreceğiniz -o konuda katkı vermeye de hazırız- hızlandırılmış bir çalışmaya da razıyız yani hafta sonu dâhil pazartesi, salı çalışılabilir ve olgunlaştıktan sonra Komisyonumuza gelsin ve önümüzdeki hafta eğer yetiştirebiliyorsak yine çıkaralım Sayın Başkanım, düşüncemiz budur.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Buyurun meslektaşım.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, hoş geldiniz diyorum.

Sayın Başkanımıza öncelikle geçmiş olsun dileklerimizi de kayıtlara girecek şekilde söylüyoruz, gerçekten yerinizi aradık.

Ayrıca ben bugün İstanbul Sıtlüce’de yapılan terör saldırısını, 15 polisimizin, görevlimizin ve vatandaşlarımızın yaralanmasını şiddetle kınıyorum yani ben haberleri izlediğimde herhangi bir

ölüm olayı yoktu, umarım da olmamıştır, gerçekten hem geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum hem de böyle bir terör saldırısını kınıyorum. Öncelikle böyle başlamak istiyorum.

Şimdi, Sayın Bakanım, sizin çok güzel çalışmalarınız var, gerçekten de yoğun çalışmalarınızın sonucunda bu Avrupa Konseyi Sözleşmesi'ni 25 Kasım'da geçirdik ve Meclisten oy birliğiyle geçen nadir, belki de şimdiye kadar çalışmalarımızda tek yasaydı o, çok da güzel bir günde geçmişti, anlamlı bir günde geçmişti. Yine bu tasarının da o şekilde, 8 Martta çıkması gerçekten bizim de dileğimizdir ve ben geçenlerde de size sormuştum zaten, "Ne zaman geliyor? Kadın örgütleri bunu şiddetle istiyorlar, bekliyorlar." demiştim. Tabii ama gelen bu tasarının biraz daha olgunlaştırılması gerektiğini ben de düşünüyorum.

Şimdi, öncelikle ismi konusunda çekinceler var. Benim de var bu konuda çekincem. Şimdi tasarının ismi "Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Tasarı" ama pek çok erkekten de tepkiler geliyor. Şunu böyle yaparsak, "Kadın ve Aile Bireylerinin Şiddetten Korunması" şeklinde koyarsak yani hem kadınların hem çocukların korunması hem de yüzde 1-2 de olsa aile içerisinde şiddete uğrama ihtimali olan erkeklerin de korunmasına yönelik bir şey olabilir. Bu yönüyle de yani isminin "Kadın ve Aile Bireylerinin Şiddetten Korunması" olması lazım. Elbette yüzde 95-99 oranında şiddete maruz kalan kesimler kadın ve çocuklar; fiziksel olarak da güçsüz olmalarından dolayı, yani toplumda da ikincil konumda olmalarından dolayı bunları öne çıkarmak gerekiyor ama ismi bence "Kadın ve Aile Bireylerinin Şiddetten Korunması" şeklinde olmalı. Çok daha net, anlaşılır bir şekilde oluyor. Bu şekilde olursa iyi bir başlangıç yapmış oluruz diye düşünüyorum.

Onun dışında, bizim 24 Kasım akşamı itibarıyla onaylamış olduğumuz Avrupa Konseyi Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Sözleşme'ye ben baktım akşam, örneğin ihbar konusu bu Sözleşme'de var, tazminat konusu bu Sözleşme'de var, hukuki yardım, uzman desteği bu Sözleşme'de var ancak "ihbar" işte taslaktan çıkartılmış, tasarıda yok, "tazminat" hiç yok, ne kadın örgütleriyle hazırlanan taslakta var ne de tasarıda var. Oysaki biz mutlaka Meclisimiz tarafından onaylanan uluslararası anlaşmalara uygun olarak iç hukukumuzu düzenlemek durumundayız. Zaten onlar her hâlükârda geçerli Anayasa'nın 90'ıncı maddesine göre. Bu nedenle de bu eksikliklerin tamamlanması gerekiyor, bunların tasarıda mutlaka yer alması gerekiyor. Sayın Bakanımız ihbar konusunun yer alabileceğini söyledi ama tazminat konusunda herhangi bir şey getirilmedi. Sözleşme madde 30'da çok açık seçik, eğer devlet kendi vatandaşını koruyamıyorsa tazminatla yükümlülük öngörülüyordu, bunun mutlaka konması gerekir diye düşünüyorum.

Bunun dışında, tabii maddeler itibarıyla da eksikliklerin olduğunu düşünüyorum. En başta isminden başladık, 1'inci maddede yani özellikle evlilik dışında da olan ilişkilerin ya da nişanlılık ilişkilerinin de, o ilişkiler içerisinde de şiddete uğrayan insanların da mutlaka yine korunması gerekir diye düşünüyoruz.

Onun ötesinde, mülki amir tarafından koruyucu tedbir kararları var. Daha önceki tasarımlarda olmayan, bize gelen tasarımlarda olmayan bir konu bu. Bu konu çok dikkatle irdelenmesi gereken bir olay. Mülki amirler elbette o kentin her türlü sorunuyla ilgilenmek durumundadırlar ama anlayış olarak aile mahkemesi hâkimleri ya da cumhuriyet savcılıkları gibi bu olaya çok yakın yerler değildir. Yani mülki amirler tarafından verilen kararlara itiraz olabileceğinden bahsediliyor ama bu, acil alınması gereken süreçleri uzatabilecektir. Bu nedenle de mülki amirler konusunda, mülki amire verilen yetkiler konusunda ve bunların itirazları konusunun yeniden düşünülmesi gerektiğini düşünüyorum.

Şimdi, mülki amirlere verilen yetkiler hâkimlere ne yazık ki verilmemiş. Bu durumda yani mülki amir reddettiği takdirde bunları...

BAŞKAN – Pardon, Dilek Hanım, hâkimlere ne yetkisi, tam anlaşılmadı.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Efendim, mülki amirlere verilen yetkiler, tedbir yetkileri, koruyucu yetkiler hâkimlere verilmemiş. Örneğin barınma konusunda, örneğin kreş hakkının sağlanması konusunda yani pek çok konuda hâkimlere verilmediğinden dolayı mülki amir bunu reddettiğinde itirazen aile mahkemelerine gidecek ancak bu, işin uzamasına neden olabilecektir. Bunun yeniden düşünülmesi gerekir. Bence bu konuda uzman olan aile mahkemelerine bunları yeniden vermekte fayda vardır. Kolluk elbette acil durumlarda yetkili olmalıdır, aile mahkemesine hemen akabinde sunulmalıdır ya da cumhuriyet savcılıklarının bu konuda yetkili birimleri mutlaka - ben Sezgin Tanrikulu'nun teklifine katılıyorum- hem kollukta hem de cumhuriyet savcılıklarında bu konuda uzman birimler oluşturulmalıdır ama bu mülki amirlerle ilgili konu yeniden gözden geçirilmelidir diye düşünüyorum. Yani yeniden gözden geçirelim bunu. Hâkimlere de aynı yetkilerin verilmesi gerektiğini düşünüyorum ben.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Söz istiyorum bu konuda Sayın Başkan.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) - Ayrıca, şu konuda, tedbir kararlarına aykırılık konusunda hangi birimin bu konularda disiplin cezasını vereceği yani disiplin hapsi niteliğinde olan cezayı vereceği tam olarak belli değildir. Şimdi ilk etapta üç ila on günlük bir disiplin hapis cezası öngörülmektedir ancak bu yeterli bir süre değildir. Yani eğer disiplin hapis cezası verilecekse ilk baştan itibaren on beş gün ya da otuz gün olarak değerlendirilmelidir. Bu konu altı ayla sınırlandırılıyor yani sürekli aykırılık kararları oldu, altı aya kadar verebileceksiniz 30 gün-30 gün ya da 15 gün-15 gün, ondan sonra... Yani bunun nasıl bir çözüme kavuşturulacağını yeniden düşünülmesi gereklidir diye düşünüyorum.

Bir de disiplin hapis cezası olması nedeniyle gerekçede şu söyleniyor: “Adli sicile kaydedilmeyecek.” deniyor ama bu türden eylemlilikleri olan, mahkeme kararlarına ya da mülki amir

kararlarına aykırılıkları olan, aile içindeki kadına ya da çocuklara şiddet uygulayan kişilerin mutlaka adli sicile bir şekilde işlenmesi gerektiğini düşünüyorum.

Yani örneğin çağrı merkezleri düzenlemesi var ancak 7/24 çalışması da öngörülmemiş. Yalnız buralar da mobil hizmetten öngörülmemiş ve kadın görevlilerden hiç bahsedilmemiş.

Şimdi, Ankara Barosunun Gelincik Projesi var. Sayın Bakanım, mutlaka siz de bunu biliyorsunuzdur. Çok da güzel çalışan bir proje anladığım kadarıyla, arkadaşların da bize ilettiği kadarıyla. Mutlaka 7/24 hizmet verecek bu çağrı merkezlerinde görevli kişiler olmalı, uzman kişiler olmalı, mobil hizmet vermeliler, bir kadın görevliyle beraber mutlaka evden gidip o kadını almalılar ki yani bunlar gerçekten uygulanabilsin. Şimdi, dövülmüş, işte her türlü tacize uğramış kadının, yani kadının olmadığı bir ortamda ya da çocuk diyelim, uzmanın olmadığı bir ortamda onlara yardımcı olabilmek o kadar kolay bir şey değil. Bu konunun dikkate alınması gerekir diye düşünüyorum.

Örneğin, 14'üncü maddenin yine ikinci bendinin (a) fıkrasında, korunan kişiye meslek edindirme kurslarına yönlendirme söz konusu olmamasına rağmen... Yani "İstihdam konusunda bilgi verilir, iş olanakları konusunda bilgi verilir." deniyor ama şiddet uygulayan kişi meslek edindirme kurslarına gönderiliyor. Yani şimdi, korunan kişinin de buna ihtiyacı var. Bu konularda da atlanan bazı şeyler var diye düşünüyorum.

Onun dışında, şimdi bizim partimiz tarafından verilen, Akif Hamzaçebi tarafından verilen teklifte şöyle bir hüküm var: Bu koruma kararının uygulanmasına yönelik, örneğin her hafta evin ziyaret edilmesi, işte muhtarlıklara bilgi konulması, komşuların ziyaret edilmesi gibi, resen korumaya dönük bazı maddeler var. Bunların da yine buraya alınması gerektiğini düşünüyorum.

Şimdi, TRT ve diğer ulusal yayınlarla eğitimden bahsediliyor ama Türk Silahlı Kuvvetlerindeki ve okullardaki eğitime yeterince değinilmemiş diye düşünüyorum.

Yine, her ilde sığınma evinin olması gerektiğini düşünüyorum çünkü yani hem mülki amirlere hem de aile mahkemesi hâkimlerine bu konuda yetkiler verilirken işte "Koruma altına alınacak, gizlilik kararları verilecek." derken sığınma evleri bu konuda yeterli değil. Her ne kadar şu anki yasal düzenlemelerimizde belediyelerin -ve elli bini aşkın belediye- bu türden sığınma evlerini açmaları gerekirken bu bir yaptırım olmadığı için de yaklaşık kırk civarında bir kadın sığınma evinin olduğunu biliyoruz.

İşte, tüm bunların birlikte değerlendirilmesi gerektiği için bence de alt komisyona bunlar sevk edilmeli. Kadın Erkek Fırsat Eşitliğinden gelecek raporla beraber bunların hepsinin değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Yani burada ne kadar uzun çalışırsak çalışalım eksikliklerimizin olabileceğini, çelişkilerin olabileceğini düşünüyorum. Bu nedenle, alt komisyonda bunları hızlandırılmış olarak yani 8 Martta yetiştirecek şekilde çalışabiliriz. Yani ben bu konuda hazırım, Cumhuriyet Halk Partisi adına da gece

gündüz de çalışabiliriz ama bu eksikliklerin mutlaka giderilmesi, sivil toplum örgütlerinden mutlaka bu konuda önerilerin alınması ve ona göre redaksiyonun yapılması gerektiğini düşündüğüm için, eğer siz de uygun görürseniz Sayın Başkanım, bir alt komisyona sevk edilmesinin oylanmasını talep ediyorum ben.

Çok teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Şimdi, Profesör Doktor Binnaz Toprak Değerli Milletvekilimizin, Komisyonun görev ontolojisine ilişkin bir itirazları var. Bir defa, bizim parlamento hukukunda komisyonlara yönelik görev itirazlarının komisyon üyeleri tarafından yapılması lazım.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Ben yaptım, şifahi olarak söyledim.

BAŞKAN – Yok, yok, şifahen yapıldı. Ben bilgi, enformasyon anlamında ortaya koyuyorum. Hocam, tabii kendi alanında yetkin. Parlamento hukukunun da kendine özgü bir inceliği var.

İkinci önemli paradigma bizim parlamento hukukunda: Komisyonlar arası ilişki bir görev ilişkisi değil, iş bölümü ilişkisi. Hatta Anayasa'nın 148'inci maddesine göre, bir tasarı veya teklifin komisyonda görüşülmemesi, doğrudan Genel Kurulda görüşülmesi bir Anayasa'ya aykırılık itirazı oluşturmamaktadır.

Benim kanaatime göre de bunun, başta Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonuna havale edilmesi gerekirdi. Tali ceza normları sebebiyle bir temel normdaki ceza adaletine yapılan yollamaların bizim zorunlu görevimize yol açmayacağını düşünüyordum ama alt komisyon, tali komisyon zaten işini bitirdi, tükenen bir görevle karşı karşıya olduğumuz için Anayasa'mızın 148'inci maddesi içerisine de Komisyonumuzun asli görevi var. Bunu ben oylama konusu yapmıyorum ama bir görev değil, iş bölümüdür. Onu arz edeyim, Komisyonumla paylaşayım.

Bu ara girişten sonra Komisyonumuza katılanları okuyup 4 no.lu teklif sahibi Sebahat Hanımefendi'ye söz vereceğim.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Bu konuda bir şey söyleyebilir miyim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun Hocam.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Sizin esas, bizim tali komisyon olmamız konusunda.

Şimdi, bu İç Tüzük'ün 34'üncü maddesinde diyor ki efendim: “Bir komisyon, kendisine havale edilen tasarı veya teklifi, başka bir komisyonun ihtisası dahilinde görürse, gerekçeli olarak tasarıya veya teklifin o komisyona havale edilmesini isteyebilir.”

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Parlamento hukukunu biliyor yani.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Dolayısıyla, benim verdiğim dilekçe bu maddeyle ilgili bir dilekçeydi. Bu uzun boylu, bizim Komisyonda tartışıldı ve gerçekten de pek çok arkadaş çok ciddi bir biçimde bizim tali komisyon olmamıza tepki gösterdiler haklı olarak.

BAŞKAN – Hocam, arz edeyim: İç Tüzük'ün 34'üncü maddesi 1973 yılında düzenlendi.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Ama orada.

BAŞKAN – Anayasa'mızın 148'inci maddesi 1982'de düzenlendi. Anayasa'mızın 11'inci maddesine göre, Anayasa doğrultusunda yorum gereği, komisyonlar arası ilişki bir görev ilişkisi değil, bir iş bölümü ilişkisidir. Tabii, bir zorunluluk ilişkisi de değil ama benim de samimi görüşüm, orada görülseydi ama şimdi sonuca doğru gidiyoruz. Bütün hanımefendiler de zaten burada. Ana komisyon olması gereken komisyon görüşlerini buraya ilettiler. Ben sadece bir ara giriş olarak malumat arz edeyim dedim.

Teşekkür ediyorum.

Başkanın o maddeleri bildiğini farz edip teşekkür ediyorum.

Buyurun evladım, okuyun katılanları:

“Servet Kaya, Adalet Bakanlığı, Hâkim; Atila Öztürk, Adalet Bakanlığı, Hâkim; İlker Haktankaçmaz, İçişleri Bakanlığı, Daire Başkanı; Sevda Atalay, Maliye Bakanlığı Müşaviri, Avukat; Elif Işıl Aksu, Genelkurmay Başkanlığı, Avukat; Canan Kaplan Sezer, Jandarma Genel Komutanlığı Çocuk ve Kadın Kısmı; Ercan Taştekin, İkinci Sınıf Emniyet Müdürü; Şule Merih Kaleci, Maliye Bakanlığı Maliye Uzman Yardımcısı; Hakan Dilmenc, Maliye Bakanlığı; Serap Övünç, TRT; Murat Karaca, TRT Hukuk Müşaviri; Mehmet Aksüt, Emniyet Genel Müdürlüğü; Kadir Çakır, İçişleri; Hatice Özkan Kök, Sağlık Bakanlığı Hukuk Müşaviri.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkan, Ankara Barosundan Gelincik Projesi Başkanı Avukat Hilal Akdeniz de burada.

BAŞKAN – Pardon, okuyun, şeye geçsin.

“Ankara Barosundan Avukat Hilal Akdeniz.”

BAŞKAN – Akdeniz... Karadeniz niye olmadı Hilal Hanım? Karadeniz olsaydınız. Akdeniz'in tabii hanımefendi sıcaklığı var.

Buyurun Sebahat Hanım.

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Öncelikle Adalet Komisyonu üyelerini saygıyla selamlıyorum, size de geçmiş olsun diyorum.

Gerçekten çok önemli bir çalışma, aslında kadınların büyük bir kısmının çok ciddi anlamda beklediği de bir çalışma çünkü her gün kadın katliamlarıyla karşılaşılıyor yani medyada da bunu izliyoruz. Dolayısıyla, bu çalışma bizim açımızdan da çok önemli. Yani kanun teklifine baktığımızda, bizim de verdiğimiz kanun teklifinin bir kısmını da içeriyor bu, hani 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun'a verdiğimiz önergelerdi.

Ancak tabii, bu meselenin nasıl tartışıldığı meselesi önemli. Biz, sabahki tartışmada, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunda, asıl komisyonun KEFEK olması gerektiğini düşünüyoruz. Aslında şöyle bir durum var Sayın Başkan: Ben geçen dönem de Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonundaydım, hep bizim komisyon tali oldu, hiçbir zaman genel olmadı. Oysa çok esaslı bir komisyon.

BAŞKAN – Ben tereddütsüz size havale ederdim yetkim olsaydı.

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Aslında böyle yapılıyordu. Şöyle bir şey...

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Var yetkiniz.

BAŞKAN – Görev bitti.

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Yani işlem ters yürüdü. Tabii, bu saatten sonra... Çünkü bir şeye de getirildi ama Sayın Bakan da belki bu konuda daha şey yapabilirdi. En azından, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu kendine, özüne dair bir iş yapmış olurdu çünkü biz, daha çok, orada konuşan ama iş yapmayan bir noktadayız, sadece görüş belirtiyoruz -yani kaba anlamda söylüyorum- hani birçok şey açısından ama bu çok önemli. Kadın erkek eşitliğini ilgilendiren bir mesele bu.

İkincisi, bu kanun teklifine baktığımızda -zaten problem de buradan kaynaklanıyor- kadın erkek eşitliğini esas alan bir uygulama değil. Bizim temel itirazımız buna. Genel gerekçede de bu böyle, yine atıfta bulunulan şeyler açısından da bu böyle.

Tabii, en son görüşmede, şimdi Sayın Bakan gelince bilgi veriyordu. Kadın örgütlerinin de önerisi üzerine en son bize sunulan, işte, Başbakanlığa sunulan önerenin burada konuşulacağı üzerinde. Ama sanki konuşmada sadece o esas olanlar üzerinden mi?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Hepsi...

SEBAHAT TUNCEL (İstanbul) – Hepsi konuşulacak.

Şimdi bu konuda kadın örgütlerinin de çok ciddi itirazları var. Yani altı aydır, Sayın Bakanla birlikte kadın örgütleri çalışıyor, biz görüşlerimizi, önerilerimizi sunuyoruz yani hemen şimdi oluşmuş bir nokta değil ama genel kanı şöyle: Bu öneriler yani genel olarak dikkate alınmamış. Yasa tasarısında özellikle yani Başbakanlığa gönderilenle çıkan arasındaki fark bile şeyi gösteriyor, toplumsal cinsiyet eşitliği, “kadın” kelimesi. Yani mesela bir yerde “eğitim” deniliyor ama “eğitim verilecek.” Nasıl eğitim verilecek, hangi eğitim verilecek, kim verecek, bu eğitimin içeriği nedir? Mesela çok muğlak şeyler.

Yine bireylerin korunmasına ilişkin tanımlar çok genel geçer tanımlar. Mesela biz kanun teklifimizde daha geniş vermiştik bunu.

Dolayısıyla, bunun yeniden, bu bakış açısıyla... Yani kadın erkek eşitliği perspektifinden bakan İstanbul Sözleşmesi'ne çok atıf bulunuldu, çok doğru, çok önemli bir şeydi. Bence bu Parlamentonun yaptığı en iyi işlerden birisi bu İstanbul Sözleşmesi'ni imzalamak oldu ama o

Sözleşme'yi imzalayan Parlamentonun böyle bir yasa tasarısını tartışması da ayrı bir çelişki çünkü orada, toplumsal cinsiyet eşitliğini esas alıyor, aile içi şiddeti temel, artık, özel alan olmaktan çıkartıyor, oraya da müdahaleyi gerektiriyor ama esas olarak, kadın erkek eşitliğini baz alan ve bütün uygulamaları, yani kadına yönelik şiddet değil, yaşamı buna göre düzenleyen bir perspektifin olması gerekiyor. Bir, bu kanun teklifinde bu eksik yani.

Ailenin korunması meselesi tam da bu açıdan problemlidir çünkü bütün hâkimler önce aileyi koruyor yani sonra bireye geliyor. Yani biz hiç şimdiye kadar bireye gelemedik. Aile yapı taşıdır, dolayısıyla ailenin devamı önemlidir çünkü ailenin devamı için çocuklara yapılan şiddet de görmezden gelinir, kadına yapılan şiddet de görmezden gelinir. Çoğu zaman kadınlar bunu problem sayar. Yani toplumsal baskı da var. Dolayısıyla, bütün bunlar bizim açımızdan problemlidir bir şey ve bu kanun teklifinin isminin “Ailenin Korunmasının ve...” diye başlamasının çok problemlidir, çok sakat bir şey olduğunu düşünüyoruz ve Sayın Bakana da ısrarla bunu ifade ettik. Yani “Aile bireylerinin korunması meselesi” diye hani tabir edilen, Başbakanlığa gönderilen kanun teklifi üzerindeki tartışma çok önemli.

Şimdi ben şeyi anlıyorum, tabii bakarken hani aile kurumunu reddettiğimiz anlamında söylemiyorum ama erkek egemen zihniyete göre geliştirilmiş bir aile kurumu ne yazık ki erkek egemen anlayışları, zihniyetleri devam ettiriyor.

Dolayısıyla, bundan vazgeçmeden yani geleneksel, böyle beş bin yıllık, hele bu kadar köklü bir gelenek içerisinde gelmiş bireyler olarak, kadınlar ve erkekler olarak... Ki sadece mesela erkekler devam ettirmiyor, çoğu zaman kadınlar da bu cinsiyetçi politikaları devam ettiriyor. O açıdan, yükü sadece erkeklere de atmıyorum çünkü bu geleneksel yapı içerisinde.

Dolayısıyla, buna köklü itirazımız bu. Yani bunu alt komisyon mu görüşür, üst komisyon mu görüşür, bilemiyorum. Yani ben tabii ki 8 Martta böyle bir jest yapılmasının önemli olduğunu düşünüyorum, bunun partiler arası bir yarışa da dönüşmemesi gerektiğini düşünüyorum çünkü insan yaşamından bahsediyoruz Sayın Başkan yani kadınların yaşamından bahsediyoruz, bu kadar önemli bir konu. Dolayısıyla, politik, hani hangi parti vermiş, nasıl yapmış, hiç önemli değil. Önemli olan, kadınların yaşamını koruyacak bir şey yapmak. Hatta, 8 Martta jest de yapalım.

Evet, buna da hiç itirazım yok ama lütfen, bunun içeriğini değiştirelim. Yani hem “birey” tanımında, mesela burada sadece “aile bireyleri” deniliyor. Mesela diyelim ki bazı aileler var, evlilik bağıyla bağlı değil yani diyelim ki imam nikâhlı diyelim ya da hiç nikâhı yok, birlikte yaşıyorlar. Bunlar da şiddet uyguluyor, nasıl olacak? Ya da evlilik bağıyla bağlı olmayan ama çocukları olanlar var, bunu nasıl tanımlayacağız? Yani aile kurumu... Ya da biraz önce şey de söyledim, eş cinsellerin bu ülkede yaşadığı sorunlar var. Yani cinsiyet kimliği hiç belirlenmemiş, trans kadınlar her gün

öldürülüyor; hani bırakalım diğerlerini, trans kadınlar her gün öldürülüyor. Bu aile kurumunda nereye koyacaksınız?

Mesela Sayın Başkan, gerçekten, eş cinsellerde, eş cinsel çocukların aileleriyle ilgili bir kurumlaşma var. O ailelerle bir bağ kurun, ne kadar sorun yaşıyorlar. Bir toplumsal baskı var zaten hani onları kabul etmeyen. İkincisi, aile içerisinde bir şiddet var. Mesela nereye koyacağız bütün bunları? Dolayısıyla bir kanun yapıyorsak durmadan yapmayalım, bir defa yapalım; bu bir.

İkincisi: Bir itirazım; mesela gerekçesine itirazım var. Mesela bu ülkede yeni anayasa tartışması yürütüyoruz, değil mi, yeni bir anayasa çıkaracağımızı umuyoruz yani, “12 Eylül Anayasası’ndan bıktık.” diyoruz, “yeni bir anayasa” diyoruz ama Anayasa’nın 90’ıncı maddesine atıf var burada yani.

Şimdi, dolayısıyla, hani biz mesela Anayasa değiştiğinde yeniden mi bu yasayı değiştireceğiz ya da hani o gerekçe geçmiştir diye... Ben, mesela, bu öngörünün de bir şey olduğunu düşünüyorum.

Yine, mesela kadın erkek eşitliğini esas alma meselesini yükümlülüğe, uluslararası yükümlülüğe bağlamanın da problemleri olduğunu düşünüyorum çünkü biz buna inanmazsak burada çıkartacağımız hiçbir yasa sonuç almayacaktır.

Ben hani bir kez daha, Sayın Bakanın gerçekten yaptığı çalışmaların önemli bir çalışma olduğunu, kadın hareketi açısından da önemli bir şey olduğunu düşünüyorum ama kadın hareketinden arkadaşlar mesela, buradan buruk ayrıldılar yani komisyona gelmediler çünkü bu kadar çalıştık...

(Şiddete Son Platformu temsilcisi bir gruptan “Buradayız.” sesleri)

Ha, geldiler mi? Hoş geldiniz. Tamam, buna sevindim.

Altı aydır bu arkadaşlar çalışıyorlar burada, emek harcıyorlar. Dolayısıyla iyi bir sonuç olmasını istiyoruz.

Madem tali komisyon, asli komisyon meselesini açtık artık ama bir çalışmayla hemen buradan çıkartıp şeye göndermeyelim, daha bir çalışmayla bu söyleyeceğimiz şeylerin de yani itiraz noktalarımızın da -isim başta olmak üzere- yeniden düzenlenmesini öneriyoruz biz.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Üstadım, buyurun Değerli Milletvekilim.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Sayın Başkan, Adalet Komisyonunun değerli üyeleri; ben Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu üyesiyim. Biraz önce o toplantıyı tamamlayıp buraya geldik. Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair...

BAŞKAN – Avukatın ne işi var orada?

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Ben oraya bilerek ve isteyerek gittim, biraz sonra açıklayacağım efendim.

Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısı'yla birlikte benim kanun teklifimi de gündeme aldığınız için, birlikte görüşülmesini sağladığınız için teşekkür ediyorum. Benim de teklifim var burada, kanun teklifim var.

Ne yazık ki üyesi bulunduğum Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu aynı duyarlılığı göstermedi. Üzülerek ifade ediyorum ki yalnızca benim teklifime değil, Hükûmetin tasarısıyla ilgili gerekli duyarlılığın da gösterildiğini söylemek mümkün değil.

Sayın Bakanın son olarak, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonuna gelen tasarıya, Başbakanlığa 31 Ocak 2011'de gönderilen taslak tasarımın, bu tasarımın esas alınmasına ilişkin kabulüyle sonuçlandı fakat şunu söylemek istiyorum: Bize bu konudaki kanun tasarısı dün teslim edildi; Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu üyelerine dün teslim edildi. Biz akşamüstü saat 20.30'da Genel Kuruldan çıktık, koltuğumuzun altında bu tasarıyla birlikte evimize gittik, bütün arkadaşlarım gece sabaha kadar ders çalıştılar aslında tasarı üzerinde. Sabahleyin geldik, saat 10.00'da Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonuna girdik ama orada Sayın Başkanın, Başkan Vekilinin, şuraya yetişmek için, bu Adalet Komisyonunun saat 14.00'teki toplantısına yetişmek için hepimizi gerçekten strese sokan ve inanılmaz bir baskıyla o konuşmaları kısıtlayarak...

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Sayın Acar...

BAŞKAN – Cevap hakkı vereceğim.

GÜRKUT ACAR (Antalya) - ...ve benim konuşmamı en az 6 defa, 7 defa keserek, böylesine bir stresin üstüne Komisyonunuza geldik. Eğer bu konuda biraz heyecanlı olursam lütfen beni mazur görün.

Değerli arkadaşlar, bakın, bir kanun yapıyor. Türkiye'de bu toplumun yarısını ilgilendiren bir kanun. Bu kanunun mutlaka Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunda görüşülmesi lazımdı. Ben bu Komisyona bilerek ve isteyerek girdim. Mustafa Kemal Atatürk'ün çünkü en büyük devrimi "kadın erkek eşitliği devrimi"dir. Kimse farkına varmasa da böyledir. Bu nedenle ben Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunu seçtim ve burada böyle bir kanun çıkarırken o esas, asli komisyon bunu üstlenmiyor, bu, Adalet Komisyonuna geliyor. Neden? Sayın Başkanın biraz önceki açıklamalarında görüyoruz ki cezai hükümler var, bu cezai hükümler nedeniyle bütünlük sağlamak için Adalet Komisyonu bu işi görüşüyor.

Değerli arkadaşlarım, kesinlikle bunun doğru olduğu kanısında değilim. Adalet Komisyonuna bu tasarımın bu biçimiyle sevkini kasıtlı buluyorum çünkü bunun esas yeri Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonudur, komisyon bu iş için kurulmuştur ve biz eğer bu kanunu görüşüp ana komisyon olarak karara bağlamayacaksa niye kurulduk o zaman?

En temel kanun ve kadın ve erkek eşitliği konusunda en önemli kanun ama bu kanunu incelediğimiz zaman, baktığımızda, bu kanundaki temel bazı konuların çıkartıldığını görüyoruz.

Mesela bu kadın erkek eşitliğiyle ilgili tasarıdan çıkarılmış olan size bazı maddeleri veya ibareleri söyleyeyim.

BAŞKAN – Gürkutcuğum, onları esasa geçtikten sonra mı değerlendirelim acaba?

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Gene tabii değerlendiririz ama ben kanunu genel olarak... Bunu şunun için anlatıyorum Sayın Başkan: Burada, bu kanunda kesinlikle kadın erkek eşitliğine dayalı bir olay meydana getirilmemiştir. Yani bu çıkarılmıştır. Mesela “kadın erkek eşitliği” ibaresi oradan kazanmıştır, “toplumsal cinsiyet eşitliği” ibaresi çıkarılmıştır, yani “ev içi şiddet” gibi birtakım hükümler, birtakım ibareler çıkarılmıştır.

Burada söylemek istediğimiz şudur Sayın Başkan: Bu kanun aceleyle getirilmektedir. Bu biçimde çalışma yanlışır. Ben değerli arkadaşlarımla fikirlerine katılıyorum. Bu, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonuna gönderilmelidir, orada yeteri kadar tartışılmalıdır. Bakınız, biz burada tartışmadık, bugün aslında o komisyonda kavga ettik, özür dilerim. Ben sizin buradaki yönetiminizi - buradaki komisyona daha önce de geldim- sabırla, ne kadar uzun sürelerde insanlarımızın, buradaki milletvekili arkadaşlarımızın konuştuğunu gördüm ve bu Türkiye Büyük Millet Meclisine yakışan gerçekte budur. Hepimiz ifademizi, neyse, söyleyelim, fikirlerimizi anlatabilelim çünkü biz de buraya bunu engellemek için gelmiyoruz. Bizim Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunda her olay bugüne kadar oy birliğiyle geçmiştir. Bugün de Sayın Bakan, tasarının ilk hâliyle yani Bakanlar Kuruluna gelmeden önceki hâliyle, aynen burada Adalet Komisyonunda tartışılacağı noktasına geldi ve tartışmalar onun üzerine bitti çünkü kanunda birçok eksiklik var, yanlışlık var.

O nedenle, ben öncelikle, bu konuda bu zaman baskısından -“Hem Adalet Komisyonunun hem de Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunun görevi bitti.” diyor Sayın Başkan ama- kurtularak bu kanunun gerçekten gerektiği biçimde rahatlıkla tartışılmasını talep ediyorum.

Bakınız, bunlardan bir tanesi de -son olarak birkaç cümle daha söylememe izin verin lütfen- değerli arkadaşlar, bizim bu Adalet Komisyonunda yaptığımız bu toplantıda alacağımız, tartışacağımız hangisidir? Şu anda rapor buraya geldi mi bilmiyorum, bizim komisyonun raporu geldi mi Sayın Başkan?

BAŞKAN – Bana ulaşmadı daha.

GÜRKUT ACAR (Antalya) - Yani alt komisyon raporu daha buraya, Adalet Komisyonuna gelmedi.

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Geldi.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Geldi mi?

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Evet, geldi.

BAŞKAN – Dağıtım onu arkadaşlar.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Yani o komisyon üzerinden mi tartışmalar götürülecek, onu bilmiyoruz ama...

BAŞKAN – Onu Komisyon Başkanı bilsin Üstat ya.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Evet.

Lütfen, Sayın Başkan -ben saygılarımı sunuyorum- bu iş o kadar aceleye getirilmemeli diye söylüyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Buyurun Değerli Milletvekilim.

CELAL DİNÇER (İstanbul) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Aslında bir usul, yine başka bir usul. Komisyonun iç üyelerinin müzakereleri bitmeden dış üyelere yani parlamenterlere söz vermiyoruz ama buyurun efendim.

CELAL DİNÇER (İstanbul) - Nezaketinize teşekkür ediyorum Sayın Başkanım. Geçmiş olsun diyorum ben de.

BAŞKAN – Sağ olun, Allah razı olsun.

CELAL DİNÇER (İstanbul) - Sayın Başkanım, Saygıdeğer Bakanım, saygıdeğer milletvekilleri, ben bu Komisyonun asli üyesi değilim, sadece, 34 yıl mülki idare amirliği yaptığım için, bu konuda başımdan geçen onlarca örnek olay olduğu için hem tecrübelerimi paylaşmak hem de bilgimi paylaşmak, birkaç noktada komisyonlarımızı bilgilendirmek amacıyla söz almış bulunuyorum. Teşekkür ediyorum.

Biliyorsunuz, Dominik Cumhuriyeti'nde Mirabal kardeşlerin, üç kız kardeşin arabadan indirilip vahşice katledilmelerinden sonra 1930 yılından itibaren öyle bir direnç başladı ki Filipinler'de başlayan bu muhalefet bir diktatörlüğün sonu oldu. Bu olaydan otuz dokuz yıl sonra 25 Kasım günü Kadına Yönelik Şiddetle Uluslararası Mücadele Günü olarak ilan edildi. 1989 CEDAW, Kahire Eylem Planı, Pekin deklarasyonları, bunlar gibi pek çok uluslararası karar ve sözleşmeler, protokoller günümüzde hâlâ kültür, gelenek, inanç ya da töre kisvesi altında tüm dünyada varlığını sürdüren kadınlara yönelik şiddet, bir insan hakkı ihlali, insanlık suçu ve toplumların ortak utancı olarak devam etmektedir.

Sokakta, okulda, evde, sosyal hayatın her aşamasında rastlayabildiğimiz şiddet, kadının başta özel alan olmak üzere ekonomik ve toplumsal yaşama daha aktif ve üretken katılımını engellemekte, onu karar alma mekanizmalarına katılımdan ve etkin olmaktan alıkoymaktadır.

Sayın Başbakanımızın “Kadına karşı, çocuklarına karşı cinsiyet ayrımcılığı olsa olsa bir cahiliye töresi olabilir. Ne kültürel kimliğimiz ne manevi dünyamız ne de hukuk sistemimiz şiddeti, cinsiyet ayrımcılığını kabul eder.” değerlendirmesini kabul etmemek kabil midir? Değil ama tüm bu değerlere karşın ülkemizde -son rakamlar elimde olmasa da- Kuzeydoğu Anadolu'da şiddet gören

kadın oranı yüzde 53, Güneydoğu Anadolu' da yüzde 47,5, Türkiye ortalaması ise yüzde 39,5 olarak görülmektedir. Yakın tarihimizdeki değerlendirmeler bu oranı yüzde 46' ya çıkarmıştır.

Soruna Anayasa'nın 41'inci maddesinden, 4320 sayılı Kanun'dan, Medeni Kanun'un, yeni Türk Ceza Kanunu'nun, Aile Mahkemeleri Kanunu'nun ve bu kanunlar doğrultusunda geliştirilen kurumsal yapıların penceresinden bakmak maalesef sorunu çözememektedir. Bu kanunların uygulanmasına dönük taraf olduğumuz sözleşmelerin getirdiği yükümlülüklerin karşılanmasına dönük pek çok genelge, emir, yönetmelik yayımlanmasına, sadece bu alanda yürütülen mücadelenin koordinasyonunu sağlayan kurumların kurulmasına karşın görüldüğü gibi gene sorunu çözemiyoruz. En önemlisi, bireyler arası dayanışma, kültürel anlamda ilkel davranışlara karşı ortak dirence ihtiyacımız vardır. Bu ayıbı kadını, erkeği, konusu, yerel yönetimi, sivil toplum kuruluşu ve üniversitesiyle birlikte yenmek zorundayız. Bunun için çok uzun tartışmalara gerek yoktur.

Dünya bu konuyu nasıl çözmüş Sayın Başkanım? Avusturya modelini ben örnek vermek istiyorum. Avusturya modelinde olduğu gibi, kadına yönelik her türlü şiddet olayında derhâl kötü sonuçlara fırsat vermeden polis, jandarma müdahalesini sağlayacak, böylece müdahale önleme sürecini kısaltacak tedbirler almalıyız.

Aslında, bu kanunda temel olarak 4 ana başlık altında bu konuyu ele almamız, görüşmemiz gerekiyor.

Bunlardan birincisi, şiddeti sağlayacak ve kötü sonuçlara yol açacak, şiddeti önleyecek tedbirleri kısaltmamız lazım. Ben meslek yaşantımda bunu gördüm, bu süreç çok uzun.

İkincisi, şiddet ihbarlarını ciddiye alıp derhâl koruma mekanizmasını devreye sokmalıyız. Bu talepleri zabıta, mülki amirler ve cumhuriyet savcılarının uzun ve takdirî değerlendirmelerine bırakmamalıyız. Meslek yaşantımda hep bunu gördüm. Sadece bürokrasiye boğuluyoruz, sonuçta da zaten katledecek kişi bu eylemini de gerçekleştirmiş oluyor. Biz bu kanunda bu tedbirleri kısaltacak kurallar getirmeliyiz.

Bir diğeri, Ceza Muhakemeleri Kanunu'nda yapılacak bir düzenleme ile kadınlara yönelik şiddet eylemlerinde yargılama sürecini çok ama çok hızlandırmalıyız. Bu konuda da tedbirli olmak zorundayız.

Dördüncüsü ise kadın sığınma evlerinin ulusal mevzuatta öngörülen sayıya ulaştırılması konusunda yerel yönetimlerin mazeretlerine izin vermemeliyiz. Ben bu konuda Sayın Bakanımıza bir soru sormuştum ancak henüz cevap alamadım. Kendi girişimlerimle yaptığım araştırmada İstanbul'da sanıyorum 41'den fazla ilçe belediyesi var, bunlardan 2 tanesinde resmî olarak kurulmuş kadın sığınma evi var, bunun dışında yok. 15 milyonluk bir kentte iki tane kadın sığınma evini ben sizlerin takdirine bırakıyorum. Kadın sığınma evleri yapmamak için bütün belediyelerimiz ödenek yokluğuna

sığınmakta, oysa bazı belediyelerin bir yıllık reklam, tanıtım, toplantı, konferans giderleriyle onlarca sığınma evi yapmamız mümkündür. Bu konularda biz çalışma yapmak zorundayız.

Sayın Bakanım, sizden ricamız, bu konuda belediyeleri sıkıştıracak, belediyeleri göreve davet edecek tedbirleri lütfen alınız.

Bir diğer önerim, gene tecrübemden dolayı söylüyorum Sayın Başkanım, başlayınız, bu yaptığımız kanun teklifinde şiddetin failinin kamu görevlileri olması hâlinde çok fazla bir yaptırım yoktur. Birçok şiddeti de görüyoruz, işte burada isimlerini vermek istemiyorum ben ama silahlı mensuplar yapabiliyorlar, kamu görevlileri görevlerinin verdiği güçten kaynaklanarak yapabiliyorlar. Bu konularda mevzuatımıza mutlaka, eğer şiddete uğramış kadının -veya çocuk- eşi bir kamu görevlisi ise, özellikle de örnek veriyorum, silah taşıyan bir kamu görevlisi ise mutlaka ve mutlaka soruşturma geçirecek şekilde gerekli hükümler konmalıdır.

Bir diğer önemli konu, şikâyet anında alışkanlıklarımızdan vazgeçip çok hızlı bir şekilde işlem yapacak -bir önceki tasarıda sanıyorum vardı- cumhuriyet savcılıklarında bazı büroların kurulması öngörülmüyordu, bu tasarıda yoktur. Ben Sayın Bakanımızın eski tasarının geri getirilmesi konusundaki görüşlerine aynen katılıyorum, o tasarı çok çok daha güzeldi bu tasarıdan. Mutlaka bunun konulmasının faydalı olduğunu görüyorum. Ayrıca daha da ileri gidilerek, hiçbir mahkeme kararı alınmadan aynı Avusturya örneğinde olduğu gibi, polise, gerekirse mülki idare amirlerine... Örneğin, bir kocaya on güne kadar -mahkeme kararı çıkıncaya kadar- evden uzaklaştırma cezası dahi verilebilmelidir, böyle bir yetki getirilmelidir.

Önemli bir madde de şiddet eylemlerinin öğrenilmesinde ihbar müessesesi vardı, bildirim müessesesi vardı, bu yasada çıkarılmış. Bunun mutlaka yasaya konulması lazım. Ben görev yaptığım bir ilde çocuğun mağdur olduğunu öğrenen bir okul müdürünün, öğretmeninin aylar sonra dahi bu konuyu gündeme getirmediği, başka bir arkadaşın teşvikiyle çocuğun cinsel tacize maruz kaldığını öğrenmiş olduk ve o öğretmen hakkında gerekli işlemleri yaptık ama böyle bir yaptırım maalesef cezasız kaldı, sadece küçük bir disiplin suçuyla geçiştirildi. Bu maddeler de konulmalıdır.

Bir diğer önemli madde, cumhuriyet başsavcılıkları bünyesinde, dediğimiz gibi, yeterli sayıda büro kurulmasıydı, bunu mutlaka kurmamız gerekiyor.

Ayrıca günümüzde İnternet ve medya teknolojisinin...

BAŞKAN – Üstadım, onu esasa geçince...

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Son bir iki cümlem kaldı, daha konuşmayacağım Sayın Başkanım.

Dijital ve elektronik ortamda meydana gelen şiddeti de bu yasa kapsıyor mu? Bu konuda, Sayın Bakanım, tereddütlerim var. Gerekli bir madde, tartışırken bunları da dikkate almak lazım çünkü daha çok... Gazetelerde okuduğumuzda görüyoruz, işte “Biz senin kasetini aldık, seni medyaya

veririz, İnternet'e veririz." tehditleriyle çok büyük şantaj yapılıyor ve insanlar, kadınlarımız, kızlarımız şantaja maruz kalarak taciz edilmekte.

Son sözüm, Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, STK'larla iş birliğini geliştirecek maddelerimiz çok zayıf. STK'larla iş birliğini geliştirelim lütfen. Türkiye'de bu konuda çok başarıyla çalışmış örgütlerimiz var, STK'larımız var. Avrupa bu konuyu, belediyelerin ödenek yetersizliğini sivil toplum kuruluşlarıyla iş birliği yaparak aşmıştır. Biz bu kanun metnine mutlaka STK'larla ilgili bir düzenleme koymalıyız, STK'ları teşvik edecek maddeler koymalıyız.

Hepinize teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, yürütme organı istediği zaman veya Başkanın uygun göreceği zamanda söz alabilir, söz verilebilir. Şu ana kadarki anlatımlar karşısında yürütme organının görüşlerini paylaşabilir miyiz? Ondan sonra benim bir ara önerim olacak ve benim önerim her hâlükârda ayın 8'inde, o güzel günümüzde hanımefendileri bir kanuna kavuşturmak ama denkleştirici bir önerim olacak.

Buyurun Sayın Bakanım.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Sayın Başkanım, özellikle bütün partilerin tekliflerinin değerlendirilmesini çok önemsiyorum ben, içindeki doğru önerilerin değerlendirilmesini çünkü aynen bu toplumun yarısını oluşturan kadınların şiddetle mücadelesi partiler üstü bir meseledir, toplumsal bir sorundur ve partiler üstü bir bakışla gitmesi gerektiğini düşünüyorum ben de.

Sayın milletvekilimin söylediği, "Şiddet neden artıyor?" a aslında çok sosyolojik bir şekilde, bilimsel bir şekilde baktığınız zaman, Sayın Başkanım, değerli üyeler, burada toplum değişiyor, kadın birey olarak güçleniyor, kadın hakkını, hukukunu aramaya başlıyor, açık bir topluma gidiyoruz. Kapalı bir toplumdaki açık bir topluma gidiyoruz. Daha önce üç maymunu oynadığımız, halının altına süpürdüğümüz birçok sorun alanı bugün karşımızda sorun olarak duruyor. Dolayısıyla biz çözüm makamı olarak bu değişimi yönetmek zorundayız yani toplum demokratikleştikçe, kadının hakkı, hukuku güçlendikçe bu sorunların daha görünür olması çok daha doğru ve çok daha anlaşılabilir bir şey. Bize düşen şey, toplumun bu geldiği değişim talebindeki yeni sorun alanlarını çözecek güçlü destek mekanizmalarını oluşturmaktır. Yoksa son on yılda, AK PARTİ'nin iktidar ettiği dönemde kadına yönelik şiddetle ilgili "Kadını ikincilleştirdiği için şiddet artıyor." a kesinlikle katılmıyorum. Tam tersi, Türk Ceza Kanunu -Sayın Başkanım, siz benden çok daha iyi biliyorsunuz, bu ülkenin yetiştirdiği en iyi hukukçulardan birisisiniz- otuz beş yıl sonra ilk kez değiştirildi, bu Parlamentoda değişti ve en büyük hak kadın haklarına, kadın ve çocuğun birey olarak, kişisel olarak haklarının korunduğu bir ceza kanunu çıkarıldı. Ondan önce töre ve namus cinayetlerinde çevre baskısından dolayı yapılmıştır diye indirimler vardı, cezalar verilmiyordu, caydırıcılık yoktu. Türk Ceza

Kanunu'nda getirilen cezalarla bugün Yargıtay içtihadı oluşturuldu, iki üç yıl ceza alan kişiler, suç işleyen kişiler bugün artık on beş, yirmi, yirmi beş yıl müebbet hapse çarptırılıyor. Bir önemli değişim de azmettirenler de nitelikli adam öldürme suçundan ceza alıyor. Bu Türk Ceza Kanunu'nun bu Parlamento beraber başardı.

Ayrıca, baktığımız zaman, Sayın Başbakanımızın 2008'de benim Komisyon Başkanı olarak çalıştığım, dört ay çalıştım Sayın Başkanım... Hem teorik kısmını hem pratik kısmını sığınma evindeki kadınlar, cezaevindeki erkekler, Güneydoğu'daki aşiret reisleri de dâhil, kanaat önderleriyle yaptığımız çalışmadan sonra bir Başbakanlık genelgesi çıktı, "Bu bir sorundur ve gereği yapılmalıdır." dendi. Ondan sonra kurumlarda, daha önce hepimizin şikâyet ettiği, kadın şiddet gördüğü zaman kolluğa gittiğinde bir erkek bakış açısıyla karşılaşılabiliyordu. "Sen ne yaptın da bunu hak ettin?" veya "Kocan sever de döver de." anlayışının doğru olmadığı, kadının insan hakkının güçlendirilmesi gerektiği ve ondan sonra da 45 bin polisin eğitildiği bir süreç yaşadık. Dolayısıyla burada biz asla bir geriye gitme olarak görmüyoruz, kadının -ülkenin demokratikleşme mücadelesidir- hakkının, hukukunun korunduğu bir mücadeledir ve ondan dolayı açık topluma gitmenin gereğidir. Bunun da yönetilmesi hepimizin, çözüm makamındaki herkesin, iktidarıyla, muhalefetiyle herkesin görevidir diye düşünüyorum.

İsime ilgili kısımda, Sayın Başkanım, bana o kadar çok telefon geldi ki... 4320 Ailenin Korunması Kanunu artık kabullenildi, kadınlar öğrendiler, kadınlar "Siz eğer burada yeni bir isim ve yeni bir numarayla çıkarsanız bu bizi zorlaştıracak ." dediler. O yüzden ailenin korunması ve kadına yönelik şiddetle ilgili hem geçmişe dair bir bağlantı var hem kadına yönelik şiddetle ilgili güçlendirme var. Asla burada aileyi koruyan, kadını zayıflatan bir bakış açısı yoktur. Ben bunu da bu şekilde Komisyonun bilmesini önemsiyorum ama önerim şu: Çok fazla fikir var, takdir sizin ve Komisyonun, hızlı bir alt komisyon, çok hızlı ama yani 8 Marttan önce Parlamentoda hep beraber bunu başaralım Başkanım. Bütün partilerin altına imza attığı şiddetle mücadelede "Bunu biz, bu Parlamento başardı," diyebileceğimiz bir başarı hikâyemiz olsun. Bütün bilgiler toplansın ama hızlı -eğer siz uygun görürseniz- bir şekilde çalışsın, mümkünse de 8 Martta ülkemizin kadınlarına bu Parlamento -bakın, bu iktidar demiyorum- armağan etsin diyorum.

BAŞKAN – Çok sağ olun.

Sayın Bakanım, demokrasilerin en büyük sorunu ortak akıl ve "good governance" denilen iyi yönetim noksanlığı sorunu. Bakanımızın müzakereyle ortaya çıkan havayı doğru soluması, doğru algılaması gerçekten yönteminde, yolunda da rasyonelleştirmeyi sağladı. Ben de tam o noktada bir ortak çözüm önerisi geliştirecektim ki Bakanım bana takaddüm ettiler, teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar, bir defa, müzakerelerin ortak sonuçları şu:

Bir: Şiddet, evrensel bir sorundur, insan hakları sorunudur ve Türkiye'nin de toplumsal ve bireysel sorunudur. Burada ittifak var.

İki: Ayın 8'inde bu ayrı bir kodifikasyonun... Gerçekten çalışılmış Bakanım, teşekkür ediyorum. Akşam bütün teklifleri inceledim, tasarınızı da inceledim, müdahale etmem gereken farklı üslup hataları var, dizayn var ama müthiş bir çalışma. Fakat şu var, tali komisyonun raporu Değerli Başkan Vekilimin beyanına rağmen dağıtabileceğim olgunluğa gelmedi. Tali komisyonun raporunu gözetmeyen asli komisyonun bir defa parlamentarizm bakımından tutarsızlık göstereceğini benimsememiz lazım.

Bir de, Sayın Bakanım, gerçekten bizim Parlamento çoğunlukçu değil, çoğulcu ve katılımcıdır. Milletvekili arkadaşlarımız bir madde, iki madde; Hamzaçebi aşağı yukarı bizim tasarıya yakın, yoğunluklu bir çalışma yapmış, ben bunu birleştirdim. Usulen tasarı üzerinde yürüseydik bu birikimi de yok sayardık. Aslında bütün arkadaşlar çalışsaydı, saat 7'ye kadar, 8'e kadar ortak bir metin geliştirilebilirdi. Benim şöyle bir önerim var, zaten kifayeti müzakere önergesi verildi: Şimdi, birincisi, alt komisyon kuralım; ikincisi, pazartesi günü ben gündem yaparım, bugün de gündemi ilan edeceğim. Yarın çalışın, cumartesi çalışın, madem önemli bir sorun, toplumsal bir sorun, iki gün, üç gün... Ben gelirim yani çok yakın geçmişte ağır bir rahatsızlık geçirmeme rağmen meselenin önemi sebebiyle cumartesi de pazar da aranıza gelirim, bir uzlaşma noktası... Pazartesi günü gündem yapıyorum. Alt komisyon raporunun gelmemesi hâlinde tasarımı esas alırım, müzakereyi bitiririm çünkü 8'inde Türkiye'yi, toplumun yarısını ve dolaylı olarak da tamamını gönendirelim diyorum.

Sayın Bakanım, pazartesi günü toplantı yapılmak üzere o arada fedakârlık gösterelim, cuma, cumartesi, pazar...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – 6'sına alabilir miyiz efendim?

BAŞKAN – Efendim, ben grup başkan vekilleriyle konuştum, bütün grup başkan vekilleri çarşamba günü bunun Parlamentodan geçirilmesi noktasında konsensüs içindeler.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – 8 Mart, perşembe efendim.

BAŞKAN – Perşembe günü Bakanımız sanıyorum burada olmayacak.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Evet, Mardin'deyiz Sayın Başbakanla beraber.

BAŞKAN – Yani çarşamba zarureti o nedenle var, bunu da hoş görmek lazım. Bakanımızı gerçekten yakından tanıyorum, bu soruna ağırlığını, Adalet Komisyonu Başkanlığımdan yani bundan önceki dönemde beraber de çalıştık ve katılımcı bir çalışması var Bakanımızın yani ben tahmin ediyorum ki bütün sivil toplum örgütlerinin görüşlerini değerlendirmiştir ama Bakanlar Kurulunda... Ben şu görüşe katılmıyorum yani ihbar müessesesinin burada yeniden düzenlenmesine, istisnai zaruretler hariç, gerek olmadığını düşünüyorum, atıf yeter.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Atif da yok efendim.

BAŞKAN – Atif yeter anlamında diyorum. Neyse onu çalışırsınız.

Arkadaşlar, efendim, ben bu çalışmayı pazartesi günkü müzakereye aktarayım, benim de saat 4'te Anayasa Uzlaşma Komisyonunda toplantım var. Ben alt komisyon... Bakanıma, bir defa, gönülden teşekkür ediyorum...

AYLİN NAZLIAKA (Ankara) – Bir şeyi düzeltebilir miyim Sayın Başkan?

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Orada alınan kararlarla ilgili bir şey söyleyebilmem mümkün mü?

BAŞKAN – Aşağıdaki karar değil, bu Komisyon ayrı şeyi görüş yapacak.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Hayır, hayır...

BAŞKAN – Neredeki efendim?

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Şimdi, efendim, siz dediniz ki: “Henüz oluşturulmadı.”

BAŞKAN – Hangisi?

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Bizim tali komisyonun raporu.

BAŞKAN – Tali komisyonun raporu bana gelmedi daha.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Şimdi, efendim, onun gelecek bir tarafı yok çünkü Sayın Başkan...

BAŞKAN – Ya gelsin veya gelmesin, biz ana Komisyon olarak bunu benimsedik. O rapor gelirse arkadaşlarımız onu da değerlendirir...

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Hayır, efendim, müsaade ederseniz bir şey söyleyeceğim.

BAŞKAN – Buyurun Hocam.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Gürkan Arkadaşımın da söylediği gibi, orada epeyce bir tartışma çıktı fakat sonunda varılan mutabakat şuydu, daha doğrusu Sayın Bakanın teklifi üzerine böyle bir mutabakata varıldı, onun için biz şerhler koyacaktık, koymadık. Sayın Bakan dedi ki: “Tamam, ben Başbakanlığa 31 Ocak 2012’de gönderilen taslağı olduğu gibi yukarıya ileticeğim.” Dolayısıyla yazılacak falan bir şey yok, bu tek bir cümle.

BAŞKAN – Olur mu, bakın, milletvekili arkadaşlarımızın teklifleri var. Efendim, Komisyon olarak doğruyu yapıyoruz, alt komisyonun raporunu değerlendirecek arkadaşlar.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Hayır, şunu söylemek istiyorum: Milletvekili arkadaşlarımız kendi tekliflerini tabii ki burada sunabilirler, madem size gelmiş ama “Alt komisyon raporu hazır değil.” diye bir şey yok çünkü...

BAŞKAN – Alt komisyon değil, tali komisyon.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Tali komisyon, pardon.

BAŞKAN – Ee, gelecek o, ona karşı çıkmıyoruz, o erişecek bize.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Hayır, ama “Gelmedi.” Diyorsunuz.

BAŞKAN – Ee, gelmedi bana efendim, şimdi yalan mı söyleyeyim?

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Hayır, pazartesi ne kadar...

BAŞKAN – Bana gelmedi efendim, gelecek tabii, arkadaşların eline varacak o, dağıtılacak.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Hayır, efendim, şunun için bunun üzerinde duruyorum...

TURGUT DİBEK (Kırlareli) – “Orada uzlaşıldı, metin belli.” diyor Hocam.

BAŞKAN – Tabii, canım...

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Şimdi, eğer uzlaşıldıysa...

BAŞKAN – Efendim, diğer tali komisyonun uzlaşması asli komisyonun uzlaşmasını sağlar mı?

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Sağlamaz ama...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sağlamaz çünkü ona rağmen problemler var yani.

BAŞKAN – Büyük ölçüde sağlar, büyük ölçüde sağlar ama bakın, Dilek Hanım bazı şeyleri söyledi, öbürü söyledi...

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Tabii, tabii. Benim söylemek istediğim sadece şu...

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – Efendim, başka haklarında söylemek istediklerim müsaade ederseniz.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Evet, mademki bir tali komisyon kurulmuş ve siz asıl komisyon olarak bu tali komisyonun raporunu beklediniz, bir gerekçeyle beklediniz değil mi efendim?

BAŞKAN – Evet, Hocam, bekliyoruz, gelecek.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Yani o raporun elinizde olması gibi bir şey var.

BAŞKAN – Hocam, gelecek zaten, bugün gelecek.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Ben de onu söylüyorum, “O rapor hazır değil.”in anlamını anlamadım çünkü o rapor...

BAŞKAN – Hocam, bize ulaşmadı, “Hazır değil.” demedim, bana ulaşmadı.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Peki, buradaki üyelere dağıtılacak mı pazartesiye kadar?

BAŞKAN – Dağıtacağız tabii ki Hocam, ne pazartesi, bu akşam dağıtacağım Hocam.

AYLİN NAZLIKA (Ankara) – Başkanım, bir cümle söyleyebilir miyim kayıtlara geçmesi açısından? Yanlış geçti kayıtlara.

BAŞKAN – Efendim, bakın, şu andaki sözlerin... Bakın, alt komisyon kuruyoruz, lütfen, aynı şey.

Bakın, dağıtıyoruz, alt komisyon raporu geldi.

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Sayın Başkanım, müsaade eder misiniz?

BAŞKAN – Buyurun.

AYLİN NAZLIAKA (Ankara) – Sanıyorum, bana söz hakkı verdiniz, bir cümle söyleyeyim o zaman Sayın Başkan.

BAŞKAN – Efendim, bir dakika, size söz verdim.

Buyurun.

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Sayın Başkanım, şu anda elinizde rapor yani raporla ilgili bir sorunumuz yok. Arkadaşlarımızın tali komisyondaki bütün görüş ve düşünceleri rapora intikal etmiş vaziyette. Size arz edildi Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tabii, efendim, yararlanacağız.

Teşekkür ederim.

Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun tasarısıyla ilgili müzakerede amaç hasıl olmuştur. Kifayeti müzakere talebimiz vardır. Talebimizi Komisyona arz ederiz.

Saygılarımla.

Ramazan Can

Kırıkkale

BAŞKAN – Evet, kifayeti müzakere belgesi...

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – Efendim, müsaade ederseniz...

BAŞKAN – Arkadaşlar, bunu biz yine müzakere edeceğiz, barosu da gelecek...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Ruhsar Hanım hiç konuşmadı.

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – Konuşmak için buraya geldik efendim.

BAŞKAN – Efendim, konuşmak için geldiniz de konuşmanın sırası da var. Kifayeti müzakere önergesiyle müzakeresi yapılacak olan temel metin üzerinde siz verim vereceksiniz.

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – Efendim, oraya geçmeden önce söylemek istediklerim var.

AYLİN NAZLIAKA (Ankara) – O zaman ben bir cümleyle...

BAŞKAN – Evet, efendim, oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy çokluğuyla esasa geçildi.

Alt komisyon kurulmasını ve komisyonun çalışmasını pazartesiye kadar tamamlamasını ve pazartesi...

Arkadaşlar, Sayın Bakanım; pazartesi kaçta olur?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Erken mi başlayalım?

BAŞKAN – Pek uzun zaman alacağını zannetmiyorum, alt komisyon...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkan, öğleden sonra şöyle 2-3 gibi olsun.

BAŞKAN – Kaç olur Sayın Bakanım? 14.00 uygun mu?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Ben sabah 11:00de hazır olurum.

BAŞKAN – Yok, sabahleyin olmaz, arkadaşlar belki imzalayacaklar, redaksiyon falan...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – 14.00 olsun efendim.

BAŞKAN – Pazartesi günü saat 14.00...

Şimdi, arkadaşlar, bizim üyelerimizin çoğu yurt dışında, onun için 2-3-1 denkleminde komisyonu kuralım, alt komisyonu, daha pratik olur.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – 3-1-1 olsun Sayın Başkan.

BAŞKAN – 3-1-1, tamam.

Cumhuriyet Halk Partisinden kim olacak komisyon üyesi?

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Dilek Hanım...

BAŞKAN – Dilek Hanım, tamam.

Bizimki kim olacak arkadaşlar? Ramazan Can, Mevlüt Akgün, Murat Göktürk.

MHP' den arkadaşımız Oktay Öztürk. MHP' den başka kimse yok zaten.

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – Nasıl yok efendim? Diğer arkadaşlar yurt dışında, kimse yok değil, Oktay Bey burada olduğu için...

BAŞKAN – Ya, kimse yok deyince yurt dışındalar diyorum Hanımefendi yani ben yurt dışında olduklarını söyledim, iki defa söyledim.

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – Efendim, genel durumla ilgili bir tespit yapmak istiyorum, müsaade istiyorum.

BAŞKAN – Ben size sözü pazartesi vereceğim.

Saygılar sunuyorum.

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – Hayır, Sayın Başkan, bugün burada konuşulması gereken bir konu var burada, lütfen...

AYLİN NAZLIAKA (Ankara) – Sayın Başkanım, bir cümle lütfen, nafakayla ilgili...

BAŞKAN – Peki, pazartesi günü sizleri dinleyeceğim.

Saygılar sunuyorum.

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – Sayın Başkan, lütfen...

BAŞKAN – Hayır, pazartesi sizleri zevkle dinleyeceğim.

Saygılar sunuyorum.

Kapanma Saati: 15.58